

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์   คุณภาพชีวิตในการทำงานของผู้ใช้แรงงานในโรงงาน
อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ชื่อผู้เขียน   นางสาวอัจฉรา ปุราคม

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต   สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. เกษม นครเขตต์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. ต่าย เชียงฉวี	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ และความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับสวัสดิการ และการคุ้มครองแรงงานตามนโยบายของรัฐ และนโยบายอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด โดยศึกษาภายใต้ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตในการทำงาน 8 ด้าน คือ 1) ค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม 2) สภาพการทำงานที่คำนึงถึงปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ และสุขภาพของผู้ใช้แรงงาน 3) โอกาสพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง 4) ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน 5) การทำงานร่วมกันและความสัมพันธ์กับผู้อื่นในองค์กร 6) การคุ้มครองแรงงาน 7) การดำเนินชีวิตที่มีความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว 8) ลักษณะงานที่มีคุณค่าต่อสังคม รวมทั้งศึกษาการบริหารจัดการเกี่ยวกับสวัสดิการและการคุ้มครองแรงงานตามนโยบายของรัฐที่ปรากฏในรูปของกฎหมาย 5 ด้าน คือ กฎหมายคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน กฎหมายประกันสังคม กฎหมายกองทุนเงินสำรองเลี้ยงชีพ กฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน และนโยบายอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้แรงงานที่ปฏิบัติงานในฝ่ายผลิต จำนวน 369 คน จากจำนวนประชากร 12,531 คน

จาก 13 โรงงาน และผู้บริหารระดับกลาง 13 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ เพื่อหาค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประมาณค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตในการทำงานของประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficiency) และทดสอบนัยสำคัญด้วยค่า t (t-test) และวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ใช้แรงงาน ข้อมูลสภาพการทำงานและการดำเนินชีวิตของผู้ใช้แรงงานซึ่งได้จากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอกโรงงาน การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากผู้บริหารระดับกลาง โดยนำมาจัดกลุ่มเป็นหมวดหมู่ ให้ความหมายและนำผลการวิเคราะห์ของข้อมูลทั้ง 2 ด้านข้างต้นมาอธิบายความสอดคล้องซึ่งกันและกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมของผู้ใช้แรงงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยประชากรที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % อยู่ระหว่าง 1.1549 - 1.1575 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน
2. ความสอดคล้องระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานของผู้ใช้แรงงานกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับสวัสดิการ และการคุ้มครองแรงงานตามนโยบายของรัฐ และนโยบายอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด ปรากฏว่าข้อมูลทั้ง 2 ด้าน มีความสอดคล้องกันในเรื่องการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม การได้รับค่าตอบแทนที่เพียงพอ สภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ และสุขภาพของผู้ใช้แรงงาน โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน และมีความมั่นคงในอาชีพ การคุ้มครองแรงงาน และลักษณะงานที่มีคุณค่าต่อสังคม และมีข้อมูลที่มีความขัดแย้งกันในเรื่องการได้รับค่าตอบแทนเป็นธรรม การพัฒนาขีดความสามารถของผู้ใช้แรงงาน และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกัน

Thesis Title	Quality of Working Life of Electronics Factory Workers in the Northern Region Industrial Estate		
Author	Miss. Atchara Purakom		
M.Ed.	Health Promotion		
Examining Committee			
	Lect. Dr.	Kasem Nakornkhet	Chairman
	Assoc. Prof.	Seksin Sriwatthananukulki	Member
	Assoc. Prof. Dr.	Tay Chiengchee	Member

Abstract

The purposes of this study were to investigate the quality of working life (QWL) of electronics factory workers in the northern region industrial estate and relationship between QWL of electronics factory workers and management relating to labour and welfare according to government and non-government policies.

The indicators of the QWL used in the study comprised of 8 elements as follows: 1) adequate and fair compensation, 2) safe and healthy working conditions, 3) immediate opportunity to use and develop human capacities, 4) future opportunity for continued growth and security, 5) social integration in the work organization, 6) constitutionalism in the work organization, 7) work and the total life space, and 8) the social relevance of the work life. The management relating to labour and welfare according to government policies namely ; social security Act, compensation fund Act, occupational safety Act were also included in the study as well as non-government management policies. Three hundred sixty-nine workers were randomly selected out of the total population of 12,531 workers including 13 middle level managers from 13 factories were subjected to be investigated.

The data were analyzed by mean of the SPSS/PC⁺ for the frequency, arithmetic mean, and standard-deviation, mean population at the 95% level of confidence, Pearson Product Moment Correlation Coefficient, and T (T-Test). Those qualitative data collected through in-depth interview and non-participatory observation techniques were analyzed to be categorized and given meaning. Two sets of data, quantitative and qualitative, were merged together to observe its agreement.

The findings were as follows :

1. The overall QWL of electronics factory workers were at the middle level with the mean population at the 95% level of confidence showed between 1.1549 - 1.1575. Considering each element at the QWL, it was found that each of them was at the middle level as well.

2. The agreement between the QWL of electronics factory workers and the management concerning to labour and welfare in accordance with government and non-government policies were observed in the following matters: participatory management, adequate compensation, health and safety working condition, growth and security in the career, and labour protection, and working condition beneficial to the community. Conflicts between the two sets of the data were observed in fair compensation, labour capacities development, and promoting co-operative working climate.